

◀ Charles Rennie Mackintosh (1868 - 1928) var skotsk arkitekt og designer. Han var grunnlegger av Glasgow-skolen, som ved bruk av keltiske ornamenter utviklet en skotsk variant av Art Nouveau. Mackintosh hadde innflytelse på industridesign særlig i Tyskland og Østerrike. Denne stolen tegnet han for Argyle Street Tea Rooms i Glasgow i 1897. Den oppnådde ikke forhåndsvurderingen på 180-240.000 kroner og forble usolgt.

▲ Wilhelm Schmidt (1880 - 1928) var østerriksk arkitekt og designer. Denne stolen, som han tegnet i 1902, hadde en vurdering på 15-20.000 kroner. Den ble klubbet på 17.200 kroner. Dermed var det noe å hente for de med slankere lommebok også.

En stol kan være langt mer enn et møbel, det kan være lekker design og et samlerobjekt. Da kan prisen løftes til 200.000 kroner - per stykk.

Design å

◀ Denne stolen ble vurdert til 120-180.000 kroner - og solgt for 172.000. Det er Richard Riemerschmid (1868-1957), tysk arkitekt, designer og maler som skapte den. Han er en av de første designerne for industriell masseproduksjon. Riemerschmid grunnla Werkstätten für Kunst und Handwerk i 1897, og var i mange år leder ved Munich Kunstgewerbschule. Denne stolen er designet for musikkrommet under Deutsche Kunst-Ausstellung i Dresden i 1898.

◀ Stolen «Sitzmaschine» er fra 1905 og ble klubbet på 144.000 kroner, pluss salær. Stolen er laget av Josef Hoffmann (1870 - 1956), østerriksk arkitekt og designer. Han var grunnlegger av Wien Secession i 1899 og en pioner innen funksjonell design. Han utviklet - delvis influert av Mackintosh - en sterk, funksjonell Art Nouveau-stil. Her skulle arkitektur, dekor og interiør forenes og være en helhet. Hoffmann designet også metallarbeider, glass og smykker som ble produsert ved Wiener Werkstätte - som han var grunnlegger av i 1903.

Antikviteter

Av Gro A. Grorud

Løftet Antikviteter

260 gjenstander fra Torsten Bröhans private samling gikk under hammeren denne uken hos Sotheby's i London.

Samlingen omfatter møbler, glass, porselen, keramikk, sølv og smykker, formgitt av mange av de mest kjente designerne fra begynnelsen av 1900-tallet.

Av de gjenstandene som ble solgt, var stolene særlig interessante. Prisen kom opp i svimlende 200.000 kroner for den mest ettertraktede.

Kunstnerne som i sin tid designet stolene har en del fellestrekk:

De var arkitekter i tillegg til formgivere. De virket tidlig på 1900-tallet, og selv om de tilhørte forskjellige retningslinjer som Bauhaus-skolen, Glasgow-skolen og De Stijl-bevegelsen, var de inspirert av hverandre.

De var opptatt av det gode håndverk og at bygning, dekor og interiør skulle danne en helhet. Som arkitekter har de satt sine spor, og som formgivere er mange av deres arbeider kjøpt inn av museer i Europa og USA.

Avantgarde

Kunstnerne var forut for sin tid. På begynnelsen av 1900 var det bare 10 prosent av husstandene her i landet som hadde elektrisk lys, og i 1910 var det totalt 300 (!) automobiler her til lands. I hjemmene var det mørke, tunge biedermeiermøbler med plysj og dusker som var moderne, og damene gikk fortsatt med lange kjoler og snøreliv.

Som far, så sønn

Karl H. Bröhan, Torstens far, som også var samler, grunnla Bröhan-museet i Berlin. Et museum som har spesialisert seg på jugend, art deco og funksjonalismen - stilretninger som også ble sønnens hovedinteresse.

Inntekten fra auksjonen går til en stiftelse for forskning og god design som Torsten Bröhan har opprettet.

► Denne stolen, kalt «Military Chair», ble tegnet av Gerrit Thomas Rietveld (1888-1964) i 1932. Man regnet med at den ville gå for 48-72.000 - og kjøper måtte ut med 57.000 kroner. Rietveld var tysk arkitekt og designer. Han var med på å starte kunstnergruppen De Stijl i Holland i 1917. De dyrket de enkle, materialenes renhet og det funksjonelle. Møblet skulle være en abstrakt skulptur.

► Denne stolen er laget av Pavel Janák (1882-1956). Stolen er fra ca. 1911, og gikk for 74.800 kroner. Det er det dobbelte av forhåndsvurderingen. Janák var tsjekkisk designer og arbeidet fortrinnsvis med kubistiske former.

stole på

► Alvar Aalto (1898 - 1976) var finsk arkitekt og formgiver, glasskunstner, skulptør og kunstmaler. Han er mer kjent for sine møbler enn sine arkitektoniske løsninger. Han var fascinert av Bauhaus-skolens streben etter å skape så funksjonelle og enkle bygninger og bruksgjenstander som mulig. Denne armstolen «Paimio» er tegnet for Paimio Sanatorium i 1930. Den hadde en vurdering på 168-192.000 kroner - og de interesserte ga seg ikke før den kom opp i 201.000 kroner - i tillegg kommer salær.

◄ Bernhard Hoetger (1874 - 1949) var tysk arkitekt, skulptør, maler og designer. Dette er en av fem kjente stolene som Hoetger tegnet på 1920-tallet. Hans armstol fra 1924 gikk for 60.000 kroner.

▲ Bernhard Pankok (1872-1943) var tysk arkitekt, designer og bokillustratør. Denne stolen, som han tegnet i 1901, ble laget ved Vereinigte Werkstätten i München. Den som vant kampen om denne stolen, måtte ut med 141.000 kroner, pluss omkostninger.